

справі «Зубков та інші проти Росії» від 07.11.2017 р. ЄСПЛ додатково конкретизував, що інформація, яка містилася у рішеннях, які надавали дозвіл на приховане спостереження, може бути критичною для здатності особи відкрити провадження для оскарження законних та фактичних підстав для призначення прихованого спостереження. При цьому відмова розкривати дозволи на спостереження без будь-яких вагомих причин, на думку ЄСПЛ, позбавляє особу будь-якої можливості забезпечити законність заходу та його «необхідність у демократичному суспільстві», розглянути незалежним судом у світлі відповідних принципів статті 8 Конвенції (п. 129, 132).

Грисенко П.О., здобувач вищої освіти факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Телійчук В. Г., доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, доцент

ЩОДО ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОПЕРАТИВНИХ ТА СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ

Перед правоохоронними органами нашої держави стоїть одне із надтермінових питань виявлення, розкриття та розслідування злочинів. Для ефективної боротьби зі злочинністю потрібно докласти як найбільше зусиль та діяти спільно, щоб досягнути бажаного результату. Оперативні підрозділи повинні взаємодіяти зі слідчими підрозділами [1].

Головними завданнями оперативних підрозділів та слідчих Національної поліції України є:

- 1) вчасне застереження, виявлення, доброякісне документування злочинної діяльності;
- 2) забезпечення абсолютного, ґрунтовного й безпристрасного розслідування злочинів;
- 3) та забезпечення притягнення винних осіб до відповідальності, а також компенсація заподіяної злочином шкоди і поновлення порушених прав.

Кримінально-процесуальним кодексом передбачено чимало норм, які регулюють необхідність згуртування спільних знань та зусиль для вдалого розкриття злочинів [2].

Така взаємодія дуже важлива для того щоб, якісно здійснювати розслідування адже кожен суб'єкт цих підрозділів має притаманні лише йому засоби, сили та методи роботи. Об'єктом звичного розгляду на нарадах співробітників слідства та оперативних підрозділів всіляких рівнів є питання забезпечення дійового співробітництва між підрозділами Національної поліції України для протидії злочинам.

Співпраця слідчих та оперативних працівників потребує удосконалення, оскільки у повсякденній роботі між ними якнайбільш присутній чисто формальний характер тому, може сприйматися працівниками як мало ефективна робота [3].

Взаємодія слідчих і оперативних підрозділів полягає в їхній погодженій діяльності для того, щоб забезпечити належне розкриття злочинів, виконуючій кожною із сторін в порядку своєї компетенції, силами та методами що їй притаманні. Налаштована та злагоджена робота слідчих та оперативних підрозділів слугує однією з головних умов, що забезпечує ефективне розкриття злочинів.

Тому, ми можемо виокремити комплекс того, що містить в собі термін взаємодії:

- дотримання вимог закону, чинних нормативно-правових актів;
- домовленість за часом, місцем і всілякими іншими умовами;
- виконання колективної роботи з ціллю розкриття, розслідування і запобігання злочинів.

Мета співпраці найбільш всебічно може бути досягнена в тому випадку, коли умови, які були розроблені на теорії та практиці, на підґрунті цього налагоджується взаємодія, слідчих та оперативних підрозділів.

Координованість є головною ознакою, це дає змогу зрозуміти що присутня взаємодія. На практиці це досягається за підтримки належно розрахованого поєднання сил, які використовують суб'єкти взаємодії. Проте, співпраця ще допускає і яскраво виражений розподіл прав та обов'язків кожного суб'єкта цієї діяльності. Всі учасники, тримаючись свої прав та обов'язків вважають за головне дійти єдиної цілі – термінового та всебічного розслідування злочинів [1].

А. Я. Дубинський, В. В. Топчій, Л. Д. Удалова розглядають дві форми взаємодії: процесуальну й організаційну (непроцесуальну) [4].

Процесуальна форма співпраці (на підставі КПК України) належать:

- 1) взаємодія слідчого та оперативного працівника під час провадження негласних слідчих (розшукових) дій (ст. 40 КПК України);
- 2) надання слідчим оперативному працівнику доручення і вказівки щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій (ст. 40, 246 КПК України);
- 3) фіксація та надання слідчому (прокурору) результатів проведення негласних слідчих (розшукових) дій (ст. 252 КПК України).

Організаційна (непроцесуальна) форма співпраці, припадають на:

- погоджена робота у будові слідчо-оперативної групи;
- узгоджене планування спільних негласних слідчих (розшукових) дій;
- обмін оперативно-значущою інформацією;
- колективне застосування криміналістичних та оперативно-технічних засобів тощо;
- координація проведення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій;
- здійснення контролю.

Помітною деталлю вищевказаних форм є процесуальні форми співпраці опираються на засадах Кримінально-процесуального кодексу, а організаційні – виявляються засобами з відношення поміж оперативним працівником та слідчим. Тому, хоч процесуальні форми можливо найменувати засобами взаємодії, то організаційні форми мають характеризуватися як способи зв'язку [5].

Проблема покращення результативності досудового розслідування та розгляду в суді матеріалів кримінального провадження повинні вирішуватись з урахуванням положень кримінально-процесуального кодексу та криміналістичних розроблених методів на підставі яких формується думка сутності, структура та завдання тактики [6].

-
1. Лизогубенко Є. В. Взаємодія оперативних та слідчих підрозділів у розкритті та розслідуванні злочинів. URL: http://boz_2009_20_36.pdf
 2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/4651-17>
 3. Вавриш А. Взаємодія слідчих з оперативними підрозділами у протидії злочинам противласності у будівельній галузі. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/5/51.pdf>
 4. Дубинский А. Я. Взаимодействие следователя с органом дознания / А. Я. Дубинский. – К. : КВШ МВД СССР, 1970
 5. Грибовський О.В. Взаємодія оперативних і слідчих підрозділів під час виявлення, припинення та розслідування неправомірної вигоди. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/361/1/29.pdf>
 6. Сорока С. О., Римарчук Г. С. Взаємодія слідчого із співробітниками інших підрозділів під час досудового розслідування. URL: http://science.lp.edu.ua/sites/default/files/Papers/soroka_rumarchyk.pdf